

se je razlegal glasen ropot po veži. Jerka se je pri-  
blížala kozi z žetanjem, pa kar ostrmela. Mufka je  
namreč grebla z nogami, skakala vključ priletnosti v  
zrak in skušala odtrgati motvoz, ki jo je držal k jas-  
lim. Čevljarki so kar lezli mravljinici pri tem pogledu,  
misleč, da je sam ta hudi obsedel kozo; lasje so se  
jej postavili pokoncu, in živo se je spomnila župniko-  
vega svarila in pridige o vražah. Že jo je hotela tu-  
di sama popihati skozi vežo, pa mufa je odtrgala mot-  
voz in kar naravnost drvila proti Jeri. Prestrašena  
žena jo je klicala v vseh ljubeznjivih imenih, pa ko-  
zača se je zaganjala va-njo vključ temu. Tu in tam  
se je pomirila in pogledala sočutno gospodinjico; ven-  
dar bolhe so jej začele znova skakati po ušesu in se  
je tako zagnala v Jero, da jo je prevrnila in ji ne-  
prenehoma tiščala glavo in roge v hrbet.

Jerka je vpila na pomoč, pa njeno vpitje je  
spremljala le temna noč in Obraneč, ki se je kar va-  
ljal od smeja za voglom. Zbrala je še zadnje moči in  
z urnostjo 20letnega dekleta je pobegnila v izbo, pa  
kozača je bila zopet ž njo in jo obdelovala z rogovi.  
Ukane so tudi Jerki švigale bliskoma po glavi — do  
blagoslovljene vode ni mogla; torej urno skozi okno  
na plano, si je mislila.

Pa kakor vse hribovske kajže, imela je tudi Ob-  
rankova majhna okna, in Jerka je hotela spraviti  
svoje obilno telo takoj skozi prvo. Reva je porinila  
najprej dolge noge skozi, spodnje telo je vleklo z vso  
težo navzdol, pa okno je bilo — preozko. Jerka je bi-  
la s spodnjim telesom zunaj, z gornjim in glavo pa v  
izbi.

Od bolh preganjana mufa se je vzbela z noga-  
mi na klop in si neusmiljeno hladila butico ob Jerki-  
no glavo in hrbet. Čevljarka je vpila, dokler je bila  
pri sapi, pa veter je odnašal njene klice bogve kam.  
Sčasoma je utihnilo vpitje in le kozača je še razsaja-  
la in premetovala čevljarsko orodje po izbi.

Obraneč se je nasmejal za voglom do dobra in  
spoznavši, da je njegova ropotija v nevarnosti, je sko-  
čil v izbo, prijel kozo za glavo in jej odmašil uho.  
Mufka je še en čas rogovihila, pa bolhe so jej poska-  
kale ena za drugo iz prostornega uhlja in vsa utru-  
jena se je vlegla. Smolec je potegnil v past vjeto Jer-  
ko z okna in jo odložil vso upadlo v postelj.

Se-le bolj proti jutru se je revica zavédla, zbra-  
la misli in zaupala možu grozno mufino obsedenje.  
Obraneč je pri Jerkini povesti komaj požiral smeh,  
pa vendar se je kazal poln sočutja in jo zagotavljal,  
da se je koj po prvih njenih klicih vrnil in jo rešil  
zlobe z žegnano vodo, ki bi jo bila sicer gotovo raz-  
kadila v solnčni prah.

Jerka je verjela lažnjivim ustam, kajti strah jej  
je bil tako močno stopil v ude, da se na sveti dan ni  
mogla v cerkev. Takoj po praznikih pa je prodala ko-  
začo remišniškemu krčmarju po ceno, seveda je za-  
molčala njeno obsedenost.

Odslej je bil Obraneč rešen nadležne budilke.  
Jerka pa mu je bila tudi hvaležna za rešitev, nikdar  
več ga ni priganjala k svitanicam in mu lepo streg-  
la. Čevljar pa je od tedaj tudi rajši hodil v cerkev, se  
svojemu patronu pridno zahvaljeval za pametni načrt  
in odslej ni nikdar več ubil nobene bolhe.

## Povest z jezikovne meje.

(Spisal R. Benčič.)

### I.

Od tam, kjer šumi silni tok naše Drave, do tja,  
koder teče temnozeleni Mura, pritajeno in skrivnost-  
no pevajoč žalostinke naše preteklosti, se razprostira-  
jo prijazne vinske gorice, ponosno in lepo imenovane  
Slovenske gorice. V selih in vaseh je doma blagosta-  
nje in sreča; prijazno ljudstvo biva tod, prijazno in  
bogaboječe. To ljudstvo ljubi najdražjo dedščino svo-  
jih pradedov — sveto vero in ljubo materino govori-  
co. Pa so prišli iz temnih gozdov, tam gori iz seve-  
ra, suhi in krivonosni ljudje, prišli so z denarjem; po  
kaj so prišli? Kupit slovensko zemljo, podkupiti slo-  
vensko kri in ugonobiti naše ljudstvo....

In začeli so učiti novo vero, prav čudno in ne-  
razumljivo. Nakupili so dokaj slovenske posesti, in  
glej čudo: nemški denar ni prinesel našim ljudem  
trajne sreče, pahnili jih je v mnogo hujšo revščino,  
kakor je bila ona, iz katere so se hoteli izkoptati....

V eni teh vasi je bivala rodovina Kmetov. Pri  
Kmetu, ali kakor se je zadnji gospodar pisal, pri Bur-  
ji, je bilo doma blagostanje in sreča. Stari Burja je  
bil mož stare korenine in stare vere; čital je mnogo,  
bil je naročenik dobrih knjig in časopisov, v svoji hi-  
ši ni trpel ničesar, kar bi količkaj žalilo sv. vero ali  
pa narodnost. V zasebnem in javnem življenju je bil  
nekako trmast in ni nikdar odgovarjal drugače ka-  
kor slovensko, dasi se je deloma že privadil tuji go-  
vorici. Materin jezik mu je bil svet in z materinim  
jezikom, s prelepo slovensko govornico, je prišel sko-  
zi vse urade ter je opravil vsa pota pri sodnih in  
drugod. Zakaj je dandanes toliko ljudi, zlasti mlaj-  
ših, ki menijo, da brez nemščine ne morejo priti ni-  
kamor? Res je: Kolikor jezikov znaš, toliko ljudi ve-  
ljaš!, ali pri tem ni treba omalovaževati jezika svo-  
jega ljudstva, ki ga mora pri nas vsaka oblast raz-  
umeti. Žalost me obide, kadar slišim, kako slovenski  
kmet, delavec in viničar neusmiljeno lomi svojo nem-  
ščino v smeh in zabavo poslušajočih.

Stari Burja pa ni bil poučen še-le po časopisju,  
da morajo znati pri vseh uradih slovenski; njegova  
priprosta, kmečka pamet mu je velevala tako. Prazen  
in puhel je izgovor, da povsod ne razumejo slovenšči-  
ne; povsod tam, kjer imajo koristi in dobiček od Slo-  
vencev, povsod upoštevajo slovenščino.

Stari Burja je vzgajal svoje otroke v strahu  
božjem, čisto jim je govoril o nevarnosti, ki jim preti  
od strani objestnih tujcev, učil jih je previdnega go-  
spodarstva, vcepilal ljubezen do dedne rodne grude  
in velel čitati dobre knjige in časopise. Ali stari Bur-  
ja se je stal vedno bolj in bolj. Otroci so jeli odra-  
ščati in so bili jako dobri. Ali, vrag nikoli in nikjer  
ne miruje, in dobili so v hišo slabe časopise in knji-  
ge; starček se seveda ni mogel več toliko brigati za  
svoje otroke. Ko je spoznal, da ne bo več dolgo gle-  
dal božje zemlje, je oddal vse gospodarstvo starejšemu  
sinu Ivanu. Drugi otroci so izginili drugam. Po pre-  
teku enega meseca, baš, ko je ležal stari Burja na  
smrtni postelji, je došlo pismo, da so odšli v tujino, v  
Ameriko po — srečo... Hudo je bilo sivolasemu  
starčku ob tej novici, še hujše pa, ko ni videl oh svo-  
ji smrti postelji svojih otrok. Samo Ivan je klečal  
ob očetovem vzglavju in nekaj dobročutnih sosedov.  
Starček je kmalu izdihnil in pokopali so ga tik nje-  
gove blage ženice. Kdo ve, kaj so pokopali s starim  
Burjo? Kdo ve...?

Ivan je bil sam, čisto sam na svetu, namreč na  
svojem svetu. Človeku pa ni dobro samemu biti, pra-  
vi sveto pismo, in tudi Ivan je to začutil. Poiskal si  
je pridno dekle za ženo. Ni mu bilo treba dolgo iska-  
ti, kajti Kmetovo kmetijo so poznali daleč na okrog.  
Skranja je šlo gospodarstvo res lepo izpod rok, ali poz-  
neje je jelo iti vse rakovo pot. Ivan, nič več tisti do-  
ri Ivan, kakoršnega je hotel imeti njegov oče, ta I-  
van se je udal pijaci, pil je vse brez izjeme, samo;  
da je — žgalo... Velika revščina je zavladala v nek-  
daj tako bogati in ponosni hiši. Žena je rotila svoje-  
ga moža, raj neha pijančevati zavoljo ugleda, zavoljo  
drobnih otročičev, naj obdeluje polje, naj seje, da bo  
imel kaj žeti, naj dela! Ali vse prošnje niso nič poma-  
gale. Ivan Burja je pil in pil, da je zapil polagoma  
vso gotovino, ki jo je dobil od svojega očeta. In ko je  
pošedel denar, je moral dati žena svojega, sicer bi bi-  
la tepena, kar se je odslej večkrat zgodilo. Končno je  
pa vendar uvidel, da ne bo šlo več tako naprej, od-  
pustil je hlapca, prodal nekaj živine, da bi začel zo-  
pet gospodariti, pa ni šlo; brez lastne volje je bil:  
pijančevanje mu je prešlo v meso in kri... Vzel je  
vrv, da bi se obesil, ali tudi vrv je bila slaba, in I-  
van je padel ter si zlomil nogo. Sedaj je bil gođen za  
berača. Moral je seveda v bolnišnico, a se je kmalu  
vrnil — z leseno nogo. Postrani in brez spoštovanja,  
ta in oni s pogledom usmiljenja, se je vsak ozrl na  
nekaj tako krasno kmetijo....

Sosed Ivana Burje je bil Franjo Golob, mož,  
treznega mišljenja, izvrsten gospodar. Golob ni za-  
čel z velikim posestvom, ne z denarjem, bil je skoro  
brez vsega tega, ali danes je bogataš proti nekdanje-  
mu veleposestniku Ivanu Burji, nevrednemu nasledni-  
ku svojega očeta. Dolgo časa so hrepenele oči objest-  
nih tujcev po lepi Golobovi kmetiji. Pogostokrat in z  
nekako sumljivo dobrosrčnostjo so prihajali k njemu  
fino oblečeni gospodje in ga na vse načine prigovar-  
jali, ga slepili in izrekli spoštovanje ter bogve kaj  
vse, samo, da bi ga pripravili do prodaje ponosne in  
lepe kmetije. Pa vse je bilo kakor bob ob steno. Pri  
Golobu torej niso imeli sreče, pa vendar so še ved-  
no poskušali, kadar je prilika tako nanesla.

Vse drugače je bilo z Burjem; dobro so vedeli  
ti zviti tujci oceniti njegovo posestvo; računali so pa  
pred vsem seveda v prvi vrsti z njegovim pijanstvom.  
Denar bi dobro del Burji, katerega bi ne bilo težko  
pridobiti. Tujci so prišli večkrat k Burji in so ga že  
omajali. Prav posebno se je trudil pred letom sem-  
kaj naseljeni podjetnik Figowetz. Ni nam treba na  
dolgo in široko omenjati zgodovine tega možakarja,  
čegar ime tako lepo slovensko zveni, pač dovolj jas-  
na priča o njegovem pokoljenju. Zadržuje naj le, da  
je bil mož rojen Slovenec, v mladosti radikalen Slo-  
venec, potem liberalce in potem to, kar sedaj... Bog-  
ve kaj ga je privleklo v prijazne in lepe Slovenske go-  
rice? V hišo gospoda podjetnika Figowetza je prihajal  
večkrat iz mesta majhen, krivonosni rudečebralec, s  
katerim sta imela skrivnostne pogovore.

Nocoj je sveta noč. Božanstveni mir vlada krog  
nad jaslicami, nad božičnimi drevesci. Okrog hiš ho-  
in krog, vse stvarstvo se zdi človeku, kakor da bi  
vedelo, kakšen spomin obhaja danes človeštvo. Nad  
vasjo plava tihi, božanski mir, po hišah je veselje  
dijo gospodarji, blagoslov, jajoč s kadihom in molitvijo  
vse svoje imetje. Povsod se radujejo vaščani, le pri  
Burji je žalost, ni božičnega miru, ni svetonočnega  
veselja! In to prvič, kar obstoji ta kmetija, in morda  
zadnjič! Bogve, kaj bi porekel stari Burja, ko bi pri-  
šel pogledat Ivanovo gospodarstvo? Zjokal bi se sta-  
rec, bogme, bridko zjokal nad nesrečnim sinom Iva-  
nom. V hiši plače in ihti mlada žena in dvoje otrok,  
gospodarja Ivana Burje pa, kakor običajno, tudi no-  
coj ni doma: v gostilni je in pije.

V veži Ivanove hiše je nekaj zaropotalo, vsto-  
pil je hlapec gospoda podjetnika in vprašal po gospo-  
darju, češ, da ga gospod vabijo, naj pride. Žena po-  
ve hlapcu ihte, da je v gostilni in da mu že sporoči  
željo gospoda podjetnika, kakor hitro se vrne. Kmalu  
je prišel Ivan z leseno nogo domov in pričel po sta-  
ri navadi razgrajati, ali žena njegova, dobra in po-  
trpežljiva ženska, vajena svojega pijanega bremena,  
ga je takoj poslala za selom. Sel je dokaj rad; v svo-  
jem razpoloženju je bil tega povabila zelo vesel in je  
brzi korakov kmalu dosegel hišo g. Figowetza, kjer  
je bil prijazen sprejet. Napol pijanega Ivana Burjo je  
obsenčil žarek hipne radosti in sladke slutnje. Nič  
mu ne bi za praznike bolj dobro došlo, kakor denar.  
V sobi, kamor je peljal podjetnik Burjo, je bil že so-  
sed Golob, ki se je po silno žalostno držal; vendar  
pa je prisotnost Golobova Ivana dokaj upogumila. Ob  
vinu, prigrizku in domači govorici se je razvnel po-

govor o raznovrstnih rečeh. Prišli so tudi do pose-  
stev; z Golobom je podjetnik o tem že preje govoril,  
kakor da hoče kupiti za-se, da je dober Slovenec, da  
bo vedno skrbel za to, da se slovenska posest zlasti  
na narodni meji ne bo zmanjšala. Vendar Golob, mož  
trdne volje, ki je kot mladenič rad vžival lepe nauke  
in se zelo zanimal za življensko gibanje slovenskega  
ljudstva širom naše lepe domovine, mož, ki se je te-  
kom let utrčil v svojih nazorih, ki jih je v mladosti  
kot čebelica marljivo srkal in dobrih knjig in časopi-  
sov, ta mož je takoj doznal, da imajo prevzetni tu-  
ci nad njegovo lepo kmetijo silne skomine. Ravno iz  
tega zaključka mu je postalo jasno, kam meri podjet-  
nikova precej sumljiva prijaznost in gostoljubnost.  
Vseh teh občutkov pa ni imel Ivan niti od daleč. Mar  
mu je bila narodnost in vera! Če so bile volitve, je  
potegnil z onimi, ki jim gleda "Izdajnik" iz žepov;  
če je bil pretep, je bil on med prvimi.

Gospod Figowetz je to dobro vedel in v svesti  
si, da ima opraviti s človekom, ki predstavlja del o-  
ne ljudske vrste, ki tvori nemški življenj ob meji, se  
skoro ni hotel z njim veliko pogajati. Ko se je pa  
spomnil na sloves nekdanj tako narodne hiše Kmetov,  
se je začel takoj pogajati, vendar pa se mu ni bilo  
treba bogve kako truditi. Glavno pri vsem je bilo na-  
livanje, in tega tudi gospod podjetnik ni prezrl. Med  
pogovorom je splošno omenjal položaj slabega časa,  
meril na razmere v Burjevi družini, češ, da je to e-  
dino znak slabih časov, in da pridejo še hujši časi,  
da tudi njemu, bogatašu po rojstvu, ne gre tako, ka-  
kor bi moralo iti, da se temu da lahko pomagati, da  
mu pomaga on iz usmiljenja zato, ker je dober slo-  
venski kmet in mu odkupi celo posestvo, in sicer za  
ceno, ki je za sedanje čase jako velika. Burja pa lah-  
ko kupi drugo, kje blizu mesta... Izpočetka je Bur-  
ja skrbno molčal, skoraj vidno ginjen nad podjetni-  
ko dobrosrčnostjo; začel je pogledovati soseda Golo-  
ba, ki pa je jako žalostno gledal in zrl srpo pred-se,  
ker je zaslužil nekaj silno, silno žalostnega....

Po kratkem presledku je zakričal Ivan Burja,  
da se je sosed kar stresel:

"Velja, devet tisoč, tristo goldinarjev!" in kar v  
dušku zvrnil kupico, ki je stala polna pred njim, na-  
to pa je segel z okorno roko po tolsti roki podjetni-  
kovi.

Le-ta jo je odmaknil in v vidnem veselju nad si-  
cer pričakovanim uspehom nalil kupico do vrha in de-  
jal:

"Malo pa boste že popustili, saj ni toliko vred-  
no!"

Ta ugovor se je Burji Ivanu, ki je bil že pre-  
cej natrkan, silno dopadel, češ, tako veliki gospod se  
pogaja z njegovo posestvo, da ne odneha z lepa.  
Vendar je ostalo pri dogovorjeni ceni. Udarila sta.  
Sosed Golob je vstal, se poslovil od smehljajočega se  
podjetnika ter siknil skozi zobe, seveda sam za-se:  
"Judeževa kupčija! Sramotna cena!" in hotel od-  
iti.

Podjetnik pa ga je ustavil in dejal:  
"Ostanite vendar, saj Vas tako velikokrat ni k  
nam!"

"Moram iti", odreže se Golob in pristavi: "O-  
prostite, danes je sveti večer, moram k domačim!" In  
Golob je odšel.

Figowetz je stopil nato za hip v drugo sobo in  
prinesel seboj neko listino; bila je že pripravljena  
kupna pogodba, samo zneska še ni bilo vpostavljene-  
ga, kar se je pa hitro zgodilo. Vprašal je prav pri-  
jazno nesrečnega Ivana Burjo, če želi, da mu kupno  
pogodbo prebere, ali Ivan je to zavrnil, meneč, da i-  
ma zaupanje v poštenega gospoda, ki ga gotovo ne o-  
goljufa, ker je tako dobrosrčen in usmiljen. Podjetnik  
Figowetz, ne ravno vajej takega laskanja, je brž iz-  
vlekel listino in začel šteti.

"Toliko je pa dolga, to bomo odtegnili, kaj-ne  
gospod sosed?"

"Seveda, seveda!" je hitel odgovarjati do nosu  
zadolženi Burja; srce mu je trepetalo veselja, ko je  
gledal denarje... Kdo je povzročitelj tega veselja?  
Kdo? Rušilec sreče, rušilec veselja, morilec rodov —  
peklenski alkohol!

Sramotna kupčija je sklenjena! Zemlja, prepo-  
jena z znojem Ivanovih pradedov in njegovega verne-  
ga in dobrega očeta, pa prodana podjetniku-odpadni-  
ku, onemu krivonosnemu rudečebračcu... Zapravlji-  
vec, ki si pravzaprav ni sam kriv svoje nesreče kot  
pijanec; človek, vreden pomilovanja, žrtev prokletega  
šnopsa, ki je že toliko in toliko ljudi ugonobil! Ta  
človek, prej potomec bogatih Kmetov, sedaj berač brez  
doma! Kupnina je bila seveda mala, če se pomisli na  
dolgove, ki jih tudi ni bilo premalo.

Ivan Burja je šel v vidnem zadovoljstvu od go-  
spoda Figowetza. Med potjo je nesrečni Burja krenil v  
razsvetljeno gostilno in naročil šefan vina, katerega  
pa ni izpil, ampak nesel domov, da tudi družina o-  
kusi "sladke" občutke sramotne kupčije. Doma je po-  
stavil vino na mizo, a ni našel v izbi nikogar. — O-  
potekaje se z leseno nogo in nerazumno godrnjaše, je  
zaloputnil vrata in odšel proti svoji gostilni....

Ljudje so se ravno napravljali k polnočnici ter  
so z baklami in svetilkami hodili okrog. Marsikdo se  
je s sosedom spogledal, ko je videl šepavega Ivana  
kolovratiti po zasneženi cesti... Ali je slutil kdo, da  
je Ivan prodal to noč dom svojih očetov, zemljo, ro-  
dovitno in lepo, katero je oče tako skrbno obdeloval?  
Ali je slutil kdo, da je postal Ivan nocoj berač, brez  
strehe on in njegova družina? Nihče tega ni slutil,  
in vendar je bilo tako.

V daljavi so zazvonili zvonovi v spomin onega  
velikega večera, ko se je rodil Rešenik vsega člove-  
štva.



\* V Ljubljani je dne 8. decembra na ulici nagloma umrl liberalni deželni poslanec, odvetnik dr. J. Vihar iz Radovljice, zadela ga je kap. Naj v miru počiva!

\* Tržna poročila. Z dunajskega trga prihaja poročilo, da je cena žitu v soboto, dne 14. t. m., padla. Pšenice, katere se je zelo mnogo pripeljalo na trg, so plačevali za 10—15 vin. nižje, rž je izgubila na ceni 5—10 vin., oves 20—25 vin., koruza pa celo 60 vin. pri 100 kg; edino ječmen je ostal trden v ceni. — Na sobotnem špetharskem trgu v Mariboru se je tudi opazilo padanje cen. Za špeth se je plačevalo 1 K 60 do 1 K 80 vin. za 1 kg. — Cena živini je neizpremenjena.

\* Kuga-slinovka pri goveji živini se je zopet pojavila na Gornjem Stajerskem v južnoburškem okraju. Pozor živinorejci! Red in snaga v hlevih in pri živini sta prvi pogoj, da se slinovka ne vgnezditi.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali naslednji p. n. do brotniki: Haubenreich, duh. svet. 10 K; Janžekovič Vid, župnik, 2 K; Frangež Jernej, duh. svet. 10 K; N. za kruh sv. Antona 5 K; sodnijski nadsvetnik dr. Vovšek namesto venca na grob umrlega šolskega svetnika in profesorja Janeza Koprivnik, 15 K. Vsem dobrotnikom stotero Bog plati.

\* Za Slov. Stražo je nabrala gospod. Elizabeta Gabrijan v Mariboru čez 3000 obrabljenih znamk. — Veliko število obrabljenih znamk je nabrala tudi Pepica Senica v Šmarju pri Sevnici. Hvala.

\* Marijin otrok sem! Življenska slika v 3 dejanjih. Iz nemškega prestavila Albina Treven Zložila učiteljica Marijine kongregacije, 1913. Založilo Kat. bralno društvo pri Sv. Jurju ob juž. žel. Igra je različna od one že znane „Marijin otrok“. Priporočila se zlasti dekliškim Marijinim družbam v predstavo kot jako primerna. Tiskala Cirilova tiskarna v Mariboru. Cena izdaja je 50 vin.

## Mariborski okraj.

m Maribor. Družba vednega čiščenja presv. Rešnjega Telesa in v podporo ubogih cerkev lavantinske škofije, je imela dne 15. t. m. v stolnem župnišču občni zbor. Ob tej priliki se je tudi otvorila razstava cerkvene opreme. Zborovanje so počastili premisljivi gospod knezoškof, ki so imeli na navzoče prisrčen nagovor, v katerem so pozdravljali veliki pomen in izredne uspehe te družbe tekom njenega 31-letnega obstanka. Družba je, kakor je poročal njen predsednik g. stolni župnik Moravec, pridobila letos 527 novih udov, tako, da šteje zdaj 26.723 udov. V tem letu se je nabralo 5476,09 K za družbine namene, in v 31 letih svojega obstanka je družba izdala za cerkveno opravilo 139.633 K 15 vin. Ob koncu so premisljivi knezoškof podarili vsem navzočim svoj višepastirski blagoslov, podarili družbi 100 K in otvorili izredno bogato razstavo cerkvene opreme.

m Kamnica pri Mariboru. Naš gospod nadučitelj so po dolgi težavni poti vendar zopet srečno postali župan kamniški. Prva volitev bi bila imela biti že 8. decembra, ko smo imeli začetek sv. misijona. Pripeljali so se Mariborčani, a drugi niso prišli. No, nazadnje je bil g. Hofbauer dne 13. t. m. vendar zopet izvoljen. Pa bolan je baje, tako pravi sam. Sicer pa ne vemo, kako bo kaj z njegovim županstvom, ker se ljudje zelo pritožujejo proti njemu.

m Zg. Sv. Kungota. Splošna sodba vseh dobrih tukajšnjih in sosednjih faranov je, da je na praznik Brezmadežnega Spočetja Marijinega, dne 8. dec., ko smo imeli prvi slovesni sprejem v dekliško Marijino družbo in blagoslovljenje družbene zastave, pri nas bilo res lepo, kakor je o tem poročal „Slovenski Gospodar“ v svoji zadnji številki. Iz tega poročila pa je razvidno, da so z našo mlado dekliško Marijino družbo v ozki zvezi visoke osebe, kar je brezdvomno v veliko čast družbi, v vzgled in vzpodbudo pa ne samo družbi, ampak vsej fari. Zato se ne sme prezreti, ampak naj bo še dodatno sporočeno, da so našo mlado dekliško Marijino družbo na njen prvi glavni praznik, dne 8. decembra, povodom njene prve svečanosti brzojavno pozdravile kumica zastave, visokorodna gospa Karolina Löwenthal-Linaw v Carigradu, ter grofica Viljemina in Agla Nostitz-Rieneck na Dunaju.

m St. Ilj v Slov. gor. Poročam vam veselo vest, da v občini Selnica ob Muri in Čeršak ni nobenega „Stajerčevega“ naročnika več. Pred tedni je zmrznil zadnji „Slovenski Gospodarjev“ pa se v teh dveh občinah čita do 60.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor., registrirana zadruga z neom. zavezo, aljudno naznanja, da prekine svojo uradovanje radi sestave letnih računov od 15. dec. 1912 do 3. januarja 1913.

m Sv. Benedikt v Slovenskih gorah. (Občina Drvanje.) Vojsko smo imeli. Mesto meča je bila koli, na, mesto krvi je bilo dosti vina. Dne 30. listopada smo imeli volitev občinskega odbora, stali sta si nasproti dve stranki: stranka g. Tomažiča in nova stranka. Smilil se nam je g. M. T., ker je vneto agitiral, pa propadel. Zato mu izrekamo globoko sožalje. Občani niso bili zadovoljni z občinskim gospodarstvom in zato so si izvolili nov zastop. Izid volitve je sledeč: V III. volilnem razredu so izvoljeni: Janez Ploj, Jakob Berič, Dominik Rajšp, Franc Konrad; v II. razredu: Lenart Ploj, Janez Kramberger, Simon Kurbos, Janez Rajšp; v I. razredu: Janez Lorbek, Matija Zimič, Tomaž Zemljč, Jožef Zorman. Dne 11. grudnia je bil enoglasno izvoljen za župana g. Simon Kurbos, svetovalec pa: Janez Kramberger in Jakob Berič. — Vesele božične praznike želim vsem naročnikom „Slovenskega Gospodarja“. Opazovalec.

m Studenci pri Mariboru. V torek, dne 17. dec., so se začele pri nas občinske volitve. Volil je III. razred. Nemci so strahovito delali, da bi zmagali v tem razredu proti opoziciji, a ni se jim posrečilo. Opozicija je zmagala s 60 glasovi večine. Nemci so spravili vse svoje na volišče, vozili so jih z izvoščeki, vabili

s sladkimi obljubami, a zmagal jim je vkljub temu splaval po vodi. Slabo nemško-nacionalno gospodarstvo je privedlo trezne volilce v Studenci do prepričanja, da morajo priti v občinski odbor drugi možje, ki bodo z občinskim denarjem bolj varčno gospodarili. — V petek, dne 20. t. m., volil II. razred. Nemci silovito jezi, da jim Slovenci in druge opozicijske stranke tako gledajo na prste in jim izpodrivajo tla. Se zvižča jim ne pomaga do zmage.

m Lehen. Da mu bodo pohorski vozniki in slovenski potnikiraje nosili denar, je prevzel krčmar Winder varuštvo in oskrb podveljčke nemškutarske trdnjave (Sulferajna in Südmarke), da ima vsaj enega pristnega Nemca v nadelstvu. Pa to je njegova zasebna zadeva. Drugo pa je, da je na dvojezičnih razglasih c. kr. oblastni iz Gradca in Maribora, prilepljenih na njegovi hiši, navažno razcefrana slovenska polovica!

m Jarenina. Na Novega leta dan, se vrši po večernicah občni zbor Kmetkega bralnega društva. Na vspeh je poročilo odbora, volitev novega odbora, sprjem novih udov, govor in šaljivi srečolov, s krasnimi dobroti. Jareninčani in sosedje pridite polnoštevilno.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Šolarska kuhinja in njeni dobrotniki. Šolarski kuhinji, ki se je dne 2. decembra t. l. petkot at otvorila, so darovali sledeči p. n. dobrotniki: Slov. Straža v Ljubljani 50 K, družba sv. Cirila in Metoda 150 K, posojilnica pri Sv. Lenartu 50 K, okr. hranilnica 30 K, Glavna hranilnica in posojilnica 30 K, Sv. Lenart 20 K; dr. Tiplič, dr. Gorišek, dr. Kronogel, dr. Leščnik, c. kr. notar Stupica po 10 K; dr. Ilanig, A. Zemljč, trgovec po 6 K; A. Arnuž, gostilničar, Fr. Slana, kaplan, Neimeuovan in c. kr. notar Stupica sod. poravnava po 5 K; V. Fabijani, c. kr. poštar 4 K; dr. Lovrec, D. Polič, odv. uradnik, Ig. Kurbos, pos. tajnik po 2 K; Fr. Golla, posestnik, O. Škof, posestnica po 1 K; nabiralnik v trgovini gospoda Zemljča 2 K. B. g. plati. Živila so darovali sledeči gosp. posestniki: Iz Partinje: M. Partič, J. Marhold, F. Kranar, V. Kacjov, V. Grajner, J. Kramberger, V. Mlakar, F. Knezar, T. Tomažič, J. Schönwetter. Iz Lormanja: J. Polič, A. Jančič, M. Štamper, J. Koser, A. Purgaj, A. Gurjup, J. Rop, I. Šetarjeve: M. Kunik, J. Polič, J. Ploj, A. Čeh, K. Škof, J. Damiš, Fr. Arnuž. Iz Navarje: J. Rop, K. Purgaj, J. Čutek. Iz Sv. Lenarta: A. Zabukšek, A. Sles, M. Damiš in Fr. Krajnc. Bog plati. Zahvala se izrekata tudi posojilnikom: gg. Fr. Arnuž, Fr. Knezar in Kranar Fr., kateri so darovana živila v St. Lenart zapeljali.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Božičnica. Tujajšnja petrazredna ljudska šola priredi v nedeljo, dne 22. t. m. po večernicah v dvorani g. Arnuža božičnico z zanimivim vspehom. Prijatelji šole in njene mladine ter stariši so najljubšejeabljeni.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Bralno društvo „Edinost“ priredi na Štefanovo, dne 26. dec. t. l. po večernicah „Božično slavnost“. Na vspeh je petje, deklamacije, govor o balkanskih Slovanih in sedanjih dogodkih, igra „Mojsira Križnika božični večer“ ter prosta zabava s tombolo. Prijatelji naših društev nih priredi ev pridite!

m Sv. Martin pod Vurbergom. Slov. kat. izobraževalno društvo priredi v četrtek, dne 26. decembra, to je na Štefanovo, žaloigro v 5 dejanjih „Mlinar in njegova hči“. Začetek takoj po večernicah. Vstopnina 30 vin. Igra se vrši ob vsakem vstopu. Pridite polnoštevilno.

## Ptujski okraj.

p Ptuj. V nedeljo, dne 15. decembra, se je hotel na Ptuj ustreleti nek feldvebel, a se je slabo zašel; kroga je šla nad srcem skozi pljuča. Upati je, da okreva.

p Starše pri St. Janžu na Dr. polju. Naš vaški Stajerčijanec nas vaščane le ne pusti v miru, zdaj nas že celo nadleguje s ptujskim „Stajercem“. A poveljati, da boš slabo zadel ter nas ne boš za se pridobil. Ko bo tvoje življenje tako kot se spodobi, potem pa dajaj drugim nauke! V 49. številki „Stajerca“ se precej oblastno zaletava v dopisnika „Slovenskega Gospodarja“, pa vidim, kako slabo ga poznaš. Jaz nisem še nikoli „lehtal“ po fari, in če Bog da, tudi ne bom, a poznam te že iz mladih nog, zato te moram malo oktačiti. Obljubil si, da mi boš zmiraj odgovarjal; torej, če ti bo ljubo, povej, kaj lepega je v raznih pismih, ki jih dobiš z Nemškega in ki so ti nekatera prav neljuba. Dalje razjasni tvoj „kšef“ z nekaterimi lovei itd. Če boš povoljno razjasnil, izveš prihodnjič več, če to lepo uganješ in rešiš.

p Ormož. Nek učenec nemške šole je napadel učenca slovenske šole, Čatoriča, in ga vrgel tako nesrečno, da si je ta zlomil nogo. Ali se bomo temu čudili? Večno hujskanje ormoških janičarjev rodi svoje sadove! Stariši! Opozarjamo vas na vzorno slovensko šolo za Ormoško okolico na Hardeku. Tam se učijo otroci dovolj nemščine, zraven pa ni nevarnosti, da bi postali janičarji, ki bi klali in bili lastne brate ter teptali v blato najdražjo dedščino svojih starišev, slovenski materni jezik. Znam dobro nemško, toda učil sem se na podlagi slovenskega jezika; pa par drugih jezikov tudi še znam. Toda najljubša mi je mila materina beseda. Slovenec sem. Ne bom se sramoval svoje narodnosti, če pride nad mene tudi vsa nemška drugal. Rojaki! Spoštujte sebe in svoj jezik, če hočete, da vam tuji ne bodo gospodovali! Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujevi peti! Somišljenik.

p Ormož. Somišljenik nam poroča, da so nemškutarji v Ormožu in okolici začeli hudo agitacijo proti našemu listu s trditvijo, da je državno pravništvo zaplenilo celo 48. številko „Slovenskega Gospodarja“. To je nesramna laž! Dotična številka „Slovenskega Gospodarja“ se je izgubila na pošti, in sicer cel zavoj, namenjen za ormoško pošto. Ker nam je radi obilnih novih naročnikov 48. številka pošla, nismo mogli druge poslati. Prosimo naše naročnike, da nam naznanijo imena tistih, ki širijo laž, da bi bila 48. številka „Slovenskega Gospodarja“ zaplenjena, da zamoremo proti tem nemškutarskim „resnicoljubom“ primerno nastopiti.

p Sv. Bolken pri Središču. V občini Vitam se nahaja nek čuden človek, kateri se sveti v vseh barvah; v Vitanu je strasten liberal, izven Vitana pa se kaže pri raznih cerkvah vnet „klerikalec“. Hudo-mušni Zaslavčari ga ne morejo spoznati, ali je v kik. lji ali v hlačah. Vitenčari pa so ga sedaj prav dobro spoznali, najbolj pa pri agitaciji za občinske volitve. Tu je vtikal po vseh kotih svoj srbeči nos, razne volilce pa je „farbal“, da so bili že vsi rdeči; a prišel

je dan spoznanja, da sedaj pri ponovnih občinskih volitvah ne bomo temu liberalnemu velikanu ničesar verjeli.

p Ptuj. V nedeljo 22. dec. po večernicah se vrši občni zbor Krčevskega bralnega društva. Govorit pride Fr. Zebot iz Maribora. Zborovanje se vrši v Na odnem domu. Na vspeh običajna poročila, volitev, petje deklamacije in konečno srečolov. Ob enem tudi občni zbor Dekl. zveze.

p Ormož. Mladeniška in Dekliška zveza ima prihodnjo nedeljo, t. j. 22. t. m. redni mesečni shod. Na vspeh je poleg mnogo drugega tudi zanimivo predavanje veleč. g. kaplana. Pridite vsi.

## Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Vrli naš somišljenik g. Jos. Karba, posestnik na Krapji, je bil predzadnji četrtek odlikovan s častno diplomom za njegovo 30letno vzorno delovanje pri Ljutomerski okrajni posojilnici. G. Karba si je stekel za naše organizacije, posebno za posojilnico in gasilna društva v Ljutomerskem okraju velike zasluge.

l Sv. Križ na Murskem polju. Tu je umrla minulo soboto mati vlč. g. župnika Weigl. Blaga pokojnica je bila skrbna gospodinja, dobra mati, sploh vzorna krščanska žena. Najdražje, kar je imela, svojo edinega sina, je posvetila duhovskemu stanu. Njen sin, pri katerem je srečno in zadovoljno preživela večer svojega življenja, ji je pomagal držati mrtvaško svečo in opravil za njo mrtvaške molitve ter sv. daritev, sreča, kakoršno si želi marsikatera slovenska mati. Kako priljubljena je bila blaga pokojnica pri vseh, je pokazal veličasten spreved v ponedeljek, dne 16. t. m. Razven 10 duhovnikov-sosedov, katerim je rajna mati mnogokrat gostoljubno postregla, sorodnikov iz Maribora, znancev iz Ljutomera in drugod, se je udeležilo spreveda veliko število križevskih faranov in šolska mladina pod vodstvom cenj. učiteljskega. Pevski zbor je v cerkvi, pred cerkvijo in na pokopališču pod vodstvom g. nadučitelja Herzoga pel pretresljive žalostinke. Ob odprtem grobu je ganljivo govoril č. g. Fr. Stuhec iz Kapele. Blaga pokojnica naj počiva v miru, vlč. g. župniku in njihovi sestri pa veljaj naše sožalje nad izgubo dobre matere!

l Radomerje. Umrl je pretečeni teden po huji bolezni Martin Škrlec, kmet v Radomerju. Rajni je bil splošno priljubljen. Naj v miru počiva!

l Križevci. Vučenskemu Cvetku se je izpolnila njegova vroča želja: postal je odbornik liberalne stranke. Dolgo časa se je mož trudil, da bi zlezal na politični stolček, a ni šlo, pa ni šlo. Ko je ustanovil „agrarno mišljenje“ slavnega spomina, je bil že bližje cilja, a mu je vendar spodletelo — vsi upi so splavali po vodi. Mož je nato dolgo časa tuhtal, kako bi se dalo priti do politične šarže, dokler ni s „slavnostnim govorom“ pri Mali Nedelji našel milosti v očeh celjskih liberalcev, ki so ga napravili za korporala Narodne stranke. Hudobni jeziki sicer pravijo, da je prišel Cvetko radi tega do tega dostojanstva, ker je večina predlaganih kandidatov to čast s spodobno hvaležnostjo odklonila. Mi seveda tega ne verjamemo, ampak smo globoko uverjeni, da je g. Cvetko mož nad strankami, ki z navdušenjem dopisuje vsem listom, odborništvo liberalne stranke je le njegova — zasebna prosta zabava.

l Gornja Radgona. Radi sklepanja računov posojilnica od 22. decembra 1912 do 2. januarja 1913 ne bode poslovala s strankami, vsled česar odpadejo uradni dnevi 24., 27. in 31. decembra 1912.

l Varžej. Na gostiji Ivana Koroša, se je nabralo za Slov. Stražo K 5—. Živio svatje

l Kmet. podružnica pri Sv. Jurju ob Ščavnici ima letni občni zbor dne 27. decembra na Janzevo ob 10. uri predpoldne v Ivanjih v gostilni Slogovič. Na dnevnem redu: Pozdrav, poročila, volitev rač. pregledovalcev, potrdilo računov, volitev delegatov za glavno skupščino, predlogi za glavno skupščino, predavanje, žrebanje kmet. orodja in potrebin, narodila, želje, nasveti. Vsi udje in kmetovalci se uljudno vabljani. Napovedani tečaj za kmetijsko knjigovodstvo se prestavi na dne 4. 5. in 6. januarja. Prjave se še sprejemajo.

l Gornja Radgona. Naša mladeniška zveza priredi v nedeljo, dne 22. t. m. veselico z gledališko predstavo „Mojsira Križnika božični večer“ in sicer v gostilni g. Alberta Horvat v Gor. Radgoni. Na vspeh je tudi petje, amburanje in šaljiva pošta. Začetek ob 4. uri pop.

l Mala Nedelja. Km-t. podružnica priredi v nedeljo, 22. t. m. po rani službi božji voli g. spodar. ko zborovanje, na katerem predava deželni živinorejci nadzornik g. Jelovšek. Istočasno se bode sprejemala udnina za prehajajo leto.

## Slovenjgraški okraj.

s Smiklavž pri Slovenjem Gradcu. V spomin evharističnega leta se je letošnje poletje tukajšnja farna cerkev s prizidanjem nove kapele primerno razširila. Dobri župljani so v to svrhu vse gradiivo in vse, kar je bilo potrebno, zastonj darovali. Tudi izvanredno lepe denarne doneske so prispevali. Na smiklavško nedeljo, dne 8. decembra, so mil. g. kanonik Anton Šlander ob obilni asistenci blagoslovili novo zgradbo in imeli prisrčen cerkveni govor, ki je napravil na poslušalce globok vtis.

s Dravska dolina. Po dolgi letih me je privedla pot v moj dom ob Dravi. Spremenilo se je marsikaj. Mrtvih je mnogo znancev, tujih obrazov vse polno. Stariše in sorodnike sem obiskal še-le na njih gomilah... Pa bolj ko vse to vkup, so me zaskaleli v srce tuji napisi tam, kjer jih pred nekaj leti še ni bilo, in one črne, mrzle tablice z zlatimi črkami: „Er-richtet (!) Ali je res?“ mit Unterstützung des deutschen Schulvereines in Wien“ na šolah. Oj ti opravičen p- nos nekdanjih Pohorcev in Zdravcev, kam si izginil? Ali so te res izpodjedli in odnesli valovi deroče reke? Za vse drugo ste imeli nekdanj bogate roke in odprto srce, za šole pa ne bi imeli več toliko, da bi si jih postavljali, obranjevali, pa tudi vladali sami brez tujčevega jerobstva? Gorje! Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujevi peti!



**s Marenberg.** Meseca oktobra so „požegnali“ in pokadili novi protestantovski farovž. Tudi par učiteljev se je udeležilo tistih ceremonij in zraven so delovali s petjem. Tako delujejo učitelji za versko-nravno vzgojo otrok s svojim zgledom. V farovžu imajo tudi neko dvorano, kjer se zbirajo ne le protestanti, ampak tudi katoličani, med njimi neka slovenska gospodična ob nedeljah in drugih dnevih, da tam berejo protestantovske knjige in časopise, pojejo protestantovske pesmi, igrajo, imajo govore, bodijo v šolo telovadit itd. Smili se nam naš, za lutrs-vero navdušen pastor, ker mu niso podelili avstrijskega državljanstva, dasiravno je prosil za njega. On je eden izmed tistih, ki nagovarja ljudi k protestantovstvu. Neki Čeh se je hotel namreč poročiti s protestantovskim dekletom, a pastor mu pravi, da če je hoče dobiti, mora postati protestant. Tako zatrjuje Čeh sam. Svetujemo pastoru, naj si vzame za vzgled svojega tovariša v Lipnici, ki je že pobral svoja šila in kopita in jo zopet popihal v Nemčijo, od koder je prišel. Učitelj Poljak, ki ni hotel moliti v šoli z otroci, je povišan iz Marenberga v Soboto. Stariši so se oddahnili. — V nedeljo popoldne se je poskušal pri mesarju Brudermannu neki hlapec z Remšnika obesiti. Že je visel in se gugal, a je nekdo vrv odrezal.

**s Pri Sv. Primožu** nad Muto so imeli v soboto zvečer velik požar, ki je vpepelil župano Höblu, p. d. Krenčniku, vsa poslopja in vso opravo ter živež. Samo živino so rešili. Zažgal je po neprevidnosti neki občinski ubožec, ki si je prižigal pipo. Škode je okrog 12.000 K. Zavarovano pa je bilo komaj za 2000 K.

**s Šmartno pri Velenju.** Tukajšnje bralno društvo priredi 26. t. m. t. j. na Stefanovo po večerni b. ž. denar za obhajanje revnih šolskih otrok in z igrokaz m v 4 dejanjih „Božja dekla“, kat-ro igra Dekliška zveza. Med p. sameznimi točkami svira gramofon. Vstopnina: sedež pr. vrste 80 vin., druge vrste 60 vin., stojišča 40 vin. Odbor. **s Šestini.** Salska podružnica slov. planinskega društva v Šestini priredi v nedeljo 6. januarja velik planinski sejem združen z burko „Izposojena soproga“, pri Rašterju.

**s Marenberg.** Na božično noč, 24. t. m. ob 10. uri zvečer pred polnočico se priredi v mežnariji pri Sv. Janezu gledališka igra in sicer „Pri gospodi“ in „Jezušku v jastih“. Zraven se bo pelo, govorilo in deklamiralo.

## Konjiški okraj.

**F Konjice.** Pretekli petek, dne 13. decembra, se je končal pouk iz najpotrebnejših vednosti za prvo pomoč v sili s skušnjo vpričo g. dr. Adolfa Kadiunika, gospe glavarjeve, Lehmann, in gospe dr. Ledererjeve v bolnišnici („na Prevratu“) pri „Rudečem križu“. To skušnjo so z najboljšim uspehom napravile: Gospa Marija Kroj in naslednja dekleta: Malka Šolar, predsednica D. Z., in njena sestra Terezija, Marija Lamut in sestra Terezija, potem Julia Kumer, Alojzija in Ivana Selih, Neža Lamut, in Julčka Lebič. Te so se pod vodstvom gđe. Milke Pirnat z občeudovanja vredno pridnostjo učile in vsebale in so vsak čas pripravljene, v sili pomagati. — V okoliški občini so se 9. in 10. decembra vršile občinske volitve pravmirno. V odbor so izvoljeni v vseh treh razredih sami pošteni krščanski možje. Za župana bodo gotovo zopet izvolili g. Ignacija Potnik-a, ki vživa splošno zaupanje. — Bralno društvo je dalo za revne otroke 51 K kot čisti dohodek od prireditve dne 24. novembra. — V Čadramu se vrši od 18.—26. decembra 9dnevna s pridiganjem in drugimi slovesnostmi.

**K Stranice.** Umrla je v ponedeljek, dne 16. t. m., gospa Ana Arzenšek, mati preč. g. duh. svetnika Alojzija Arzenšek, župnika v Vitanju. Rajna gospa je bila prava zlata duša, verna in dobra, od vseh ljubljena. Pogreb se je vršil v sredo ob 10. uri dopoldne. Sprevoz je vodil mil. g. arhidijakon, spremljan od vseh sosednjih gg. duhovnikov. Ob odprtem grobu je govoril krasne besede v slovo blagi rajni in v tolažbo za njo žalujočim. Svetila ji večna luč!

**k Zreče.** Rudarji obhajajo vsako leto praznik sv. Barbare kolikor mogoče slovesno. Letos so ob pokanju topičev z godbo prikoračali k službi božji. Za slovesnost v cerkvi je gospa Ferdinanda Schnitzer, soproga nadzornikova, darovala neki predmet, z voljo, naj bi se isti rabil vsako leto na dan imenovane svetnice, zavetnice rudarjev.

**k Zreče.** Dekliška zveza ima na Novega leta dan po večernicah občni zbor. Na dnevnem redu so važne stvari. Poročilo tajnice, blagajničarke, govor glede nove knjižnice, volitev odbora itd. Pridite torej vse brez izjeme!

## Celjski okraj.

**c Celje.** V nedeljo, dne 15. t. m. se je vršil glavni občni zbor Slovenskega katoliškega političnega društva. Vrtina dvorana hotela „Pri Belem volu“ je bila nabito polna; zborovanje sta vodila dr. Benkovič kot načelnik društva, in ugledni župan petrovski, Keren. Poslanec dr. Korošec je bil zadržan vsled nočne seje proračunskega odbora v državnem zboru, deželni poslanec Terjav pa po svojih županiških poslih. Dr. Benkovič je poročal najprej o delovanju političnega društva. V Celju se osnuje tajništvo tega društva, ki bo ljudstvu na prosto razpolago za nauke in svete vsako drugo nedeljo. Dr. Benkovič je nadalje obširno poročal o položaju in državnem in deželnem zboru, posebno o stališču Slovencev nasproti napetemu zunanjemu položaju. Poročilo se je vzelo z odobravanjem na znanje in poslanecem S. K. Z., posebno dr. Korošcu kot državnemu poslancu celjskega okraja izreklo neomajano zaupanje na predlog g. Samea, dr. Benkoviču pa zaupanje in zahvalo za njegovo temeljito poročilo. Dr. Benkovič je posebno ostro zavrnil podtikanje štajerčijanske stranke, kakor da bi sloven-

sko ljudstvo v sedanjem težkem položaju ne bilo uđano Avstriji. Ob velikanskem navdušenju se je sklenila vdanostna izjava, ki se je takoj brzojavno odposlala na pisarno Nj. veličanstva cesarja. V tej izjavi se poudarja neomajna in nespremenljiva zvestoba slovenskega ljudstva. S tem prvim večjim shodom je Slovensko katoliško politično društvo v Celju lahko zadovoljno.

**c Celje.** Katoliško podporno društvo v Celju je prejelo tudi letos, tako kakor lani, 100 K od Slovenske Straže za božičnico slovenskih šolskih otrok. S tem je omogočeno, da se bo obdarovalo več otrok z obualom in toplo obleko. Našemu vrlemu narodno-obrambnemu društvu pa naj bo izrečena tem potom v imenu revnih otrok, ki bodo obdarovani, prisrčna zahvala! Podpirajmo Slovensko Stražo vsak po svojih močeh in kupujmo radi blago, katero zalaga v prid obmejnim Slovincem!

**c Celje.** V nedeljo, dne 8. decembra, se je vršil „Pri Belem volu“ shod Jugoslovanske strokovne zveze, ki je lepo uspel. Shod je otvoril g. dr. Veble ter nam na kratko orisal, kakšnega pomena je strokovna organizacija. Odposlanec J. S. Z., Vekoslav Zajc, nam je v zelo poljudnih in lepih besedah opisal iz svojega prepričanja, kako važnega pomena je v sedanjem času strokovna organizacija. Zborovalci so izrekli z navdušenjem željo, da se tudi tukaj kmalu ustanovi J. S. Z. Nato se je izvolil pripravljalni odbor. Predsednik shoda se lepo zahvali govorniku in zaključil lepo uspešno zborovanje.

**c Celje.** Celjski liberalni Zadrudni zvezi mora prestiti še hujše kakor njenim članicam. Vkljub temu, da zahteva od vsake večje posojilnice po 300 K in še več letnega prispevka, ne more izhajati. Kaj si izmislijo zvite glavičve? Zahtevati so začeli letne prispevke od onih posojilnic, ki so že davno izstopile iz celjske Zveze, menda v zahvalo za to, da so se vsled pravočasnega izstopa izognile vsaki zvezi z Glavno posojilnico. Kar se tiče liberalnih denarnih zavodov, se ne čudimo, da je potreba denarja velika. Agitacija propadlega kompetenta Stiblerja in propadlih kandidatov dr. Božiča in dr. Kukovca stane obilo denarja, ravno tako tudi priprave za deželnozbornske volitve, pri katerih bodo baje kandidirali gg. Stibler, Spindler, dr. Kalan, nadučitelj Cvetko, Petovar itd.

**c Celje.** Gostilničarka Jožefa Karba v Gaberjih je baje zasledila ponarejaleca denarja, ki je že pod ključem.

**c Celje.** Okrajni živinozdravnik Jurij Gass je od tukaj prestavljen k namestni v Gradec. V Celje pride deželni živinozdravnik Janez Fišer iz Gleisdorfa.

**c Hmelj.** Cena hmelju na hmeljskem tržišču v Zatonu je ostala tudi ta teden večinoma neizpremenjena. Plačuje se za češki hmelj 120—145 K za 50 kg. Za tujim hmeljem se zelo povprašuje, a ga je le malo na trgu. Plačuje se izvenčeški hmelj po 116—130 K 50 kg. Dosedaj se je preko žateškega tržišča prodalo okrog 60.000 bal hmelja.

**c Teharje.** V noči od 16. na 17. t. m. se je na postaji Store ponoči ponesrečil nek sprevoznik iz Maribora, ker je prišel po nesreči med dva voza pri premikanju. Bil je grozno razmesarjen in takoj mrtev.

**c Teharje.** Dne 8. decembra je bilo pri nas skupno sv. obhajilo, katerega so se udeležili Marijina družba in Orli. Kaj lepo je bilo videti, ko je 10 telovadcev pristopilo v kroju k božji mizi, drugi v navadnih oblekah. Na tem potu krščanske neustrašenosti naprej. Popoldne so priredile nove Marijine družbenice lepo zabavo z deklamacijami, zlasti Marica in Ivanka sta dobro rešili svojo nalogo. Na božični večer priredi božičnico telovadni odsek Orla; vstop imajo povabljeni. Dne 5. januarja pa priredi Izobraževalno društvo isto, igro: „Mojstra Kričnika božični večer“, petje, deklamacije; vstop imajo udje brezplačno, drugi plačajo vstopnino 20 vin. Sedeži bodo nekaj dražji.

**c St. Jurij** ob južni železnici. Po novem letu se vrše v obeh občinah občinske volitve. Imeniki so ravno razpoloženi.

**c Rožna dolina** pri Celju. Lep in obenem pomenljiv je bil za nas 15. gruden, ko smo na osmino brez madeža Spočete ustanovili v naši župniji Marijino družbo ter tako postavili dobri šmartinski mladini temelj za nadaljno izobraževanje in organizacijo. Zunaj v zimski naravi je pihal ta dan prijeten toplej jug, toplo in pomladansko živo pa je bilo tudi v srcih naše mladine, kakor mislim, nič manj v srcih starišev, saj so tudi stariši zvesto poslušali mnoge prekristne in za mladino prepotrebne nauke. Ki sta jih ta dan dajala našim mladencem in mladenkam domačig. župnik, zlasti pa vlč. g. prof. dr. Hohnjec, ki je zdaj v resni, zdaj v šalji obliki govoril — „kakor bi rožice pletl“. Prisrčna nam hvala. Po cerkvenem opravilu, ki je bilo nad vse prisrčno in ganljivo — saj je prisegalo okoli 100 najboljših mladenk naše župnije Brezmažežni ljubezen in zvestobo — smo se po večernicah zbrali v kaplanijskih prostorih ter se navduševali za one lepe in vzvišene misli, ki jih je tako gorko mladini priporočal naš nepozabni Slomšek. Zborovanja se je udeležilo tudi lepo število naših mladeničev, ki so z očitnim veseljem poslušali govornike ter si v srce zapisali zlasti besede Slomškove: „Kdor se v mladosti prav uči, Za mizo lahko on sedi; Zanikrta prisnoda Za vratni kosti gloda“. — Zato pa so tudi dobri šmartinski mladenci sklenili, sedaj v mladosti se izobraževati, organizirati ter vse storiti, da prav sedaj položijo trden temelj svoji častni in večni sreči. V to nam pa pomagaj Bog in Marija brezmadežna.

**c Sv. Pavel** pri Preboldu. V nedeljo, dne 8. de-

cembra po večernicah je imela naša Dekliška zveza svoj letni občni zbor, ki je pokazal, da se je Zveza v tem letu živahno gibalala. Predsednica Julika Ocvirk je otvorila zborovanje in pozdravila v imenu Dekliške zveze vse navzoče. Nato je sledilo poročilo tajnice, ki nam je orisala vse, kar se je že storilo. Blagajničarka in knjižničarka pa sta tudi pokazali na svoje delovanje, da je Zveza res lepo napredovala. Končno so naš duhovni voditelj še predlagali, da se je izvolil ves prejšnji odbor, kar se je z veseljem sprejelo. Nato je nastopil predsednik Zveze slovenskih mladeničev, Vek. Zajc, ki nam je polagal na srce, kakšne čednosti mora imeti vsaka mladenka, če hoče biti res prava članica Dekliške zveze. Opomnil nas je na razne napake, ki se godijo pri naših prireditvah. Nato se je predsednica lepo zahvalila govorniku za nauke in zaključila zborovanje.

**c Dramlje.** Tukaj je umrl g. nadučitelj Frane Košutnik. Pogreb je bil v nedeljo, dne 15. decembra. N. v m. p.!

**c Sv. Peter** na Medvedovem selu. Dne 4. decembra popoldne je velik požar upepelil trojno poslopje Janeza Skorca. Zgorelo je vse: vsi pridelki, gospodarsko orodje, stroji in druge premičnine. Posestnika zadene nesreča tem huje, ker ni bil zavarovan. Škoda znaša skupno okrog 10.000 K. Pogorelec prosi sosedo in druge, da bi mu z darovi priskočili na pomoč.

**c St. Lovrene** nad Prožinom. Dne 12. decembra je umrla dobra in krščanska žena, 80 let stara mati našega vrliga pristaša župana Gajšeka, Jera. Njen pogreb dne 14. t. m., in nad vse dolg in lep sprevoz je pričal, kako je bila ranjca povsod priljubljena. Umrla je bila do zadnjega čila in zdrava. N. v m. p.!

**c Smarje** pri Jelšah. Naša Kmečka posojilnica je morala zvišati obrestno mero pri hranilnih vlogah na 5% in pri vseh posojilih na 6%. To je moralastoriti, četudi nerada, ker že tudi naša konkurentinja (nasprotnica) je zvišala obrestno mero. Čeravno pa mi plačujemo za hranilne vloge iste obresti kakor konkurenca, vendar imamo dosti nižjo obrestno mero za posojila. Zvišanje velja s 1. januarjem 1913.

**c Rimske toplice.** V nedeljo, dne 8. decembra je nekdo vdrl na tukajšnji poštni urad in hotel krasti. Poštna upraviteljica se je morala braniti z revolverjem. Tat je zbežal, a so ga kmalu prijeli orožniki.

**c Laško.** V Laškem se je ustanovilo Podporno društvo za revne šolarje na slovenski šoli v Laškem. Isto priredi v nedeljo, dne 22. t. m., ob 3. uri popoldne božičnico v pivnici § 11. Na vspehdu je petje, deklamacije in govor, potem obdarovanje otrok. Vstopnina je prosta. Stariši in prijatelji mladine se uljudno vabijo.

**c St. Jur ob juž. žel.** Kmet. podružnica ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 22. decembra t. l. ob tretji uri popoldne v gostilni A. Nendlja.

**c St. Jur ob juž. žel.** Kat. bralno društvo priredi ob priliki desetletnice svojega obstanka na Stefanovo dne 26. decembra 1912 dve gledališki predstavi „Na Betlehemske poljanah“ in „Veseli god“. Začetek ob 8. uri pop. K obilni udeležbi vabi odbor.

**c Nova cerkev.** Izobraževalno društvo priredi na praznik sv. Stefana, 26. decembra ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih gledališko predstavo „Pri gospodi“ z deklamacijo in petjem.

**c Gomilec.** Braslovško okrožje deklet ima v nedeljo, 22. t. m. ob 3. uri pop. v društveni sobi na Gomilskem svojo redno odborovo sejo.

**c Fran. slova.** Odbor Dekl. zveze je 15. t. m. določil, da bo seja vsako drugo nedeljo po zborovanju Dekl. zveze. V nedeljo, dne 22. t. m. ima naša novo ustanovljena Dekl. zveza, prvo mesečno zborovanje.

**c Mozirje.** Dekliška zveza priredi občni zbor na kvatno nedeljo dne 22. t. m. Dekleta pridite v obilnem številu.

**c Mozirje.** Kat. slov. izobraževalno društvo ima občni zbor v nedeljo pred Novim letom dne 29. t. m. Vabljeni so vsi člani in prijatelji društva.

**c Mozirje.** Pomočniki rokodelske zadruge za Mozirje, Rečico in Kokarje prireditelj dne 29. gruden ob 7. uri zvečer v gostilni „Mirja“ sedaj Franc Bradič v Mozirju svojo veselico v prid utrjenja blagajne pomočniškega zbora. Prijatelji udeležite se!

**c Sv. Miklavž** nad Laškem. Podpisano šolsko vodstvo se zahvaljuje v imenu tukajšnje mladine gospej Ivanki Peče, soprogi c. kr. poštne nadodjeljice, za velikodušni dar, ki ga je poslala našim šolarjem za Miklavževo. Bog plati!

## Brežiški okraj.

**b Brežice.** Po brežiškem okraju se klati človek, ki prodaja neke ničvredne spise. Posebno ponuja neke „Beračeve skrivnosti“, „Ciganska sirota“ itd. Ob enem pa priporoča kmetom tudi „Štajerca“, ali, kjer naleti na bolj narodno misleče ljudi, „Narodni List“. Pa še celo vsiljiv je ta židovček. Če ga kdo zavrne, pa si predrzne celo pretiti s tožbo. Taki so nemškutarji in liberalci. Kmetje, pozor!

**b Posavje.** Prijatelj nam piše: Eno leto sem že naročnik „Slovenskega Gospodarja“. Dasiravno sem ubog železničar, vendar hočem ostati zvest naročnik Vašega lista. Vsi se že veselimo, ko ga dobimo v roke. Kadar ga preberem, pa roma list iz roke v roke. Posebno sedaj, ko prinašate tako lepa poročila o vojski in drugih dogodkih na Balkanu, se ljudje kar trgajo za list. Celu socialni demokratje, ki so sicer veliki sovražniki naše stranke, se sedaj kar trgajo za „Slovenskega Gospodarja“. Posavci, le agitirajte pridno za naše glasilo! Saj „Slovenski Gospodar“ piše za kmečko in delavsko ljudstvo. — Iv. B.

**b Rajhenburg.** V ponedeljek, dne 16. decembra, smo pokopali g. Mateja Presker, veletrgovca in župana rajhenburskega. Bil je to pogreb, kakoršnega Rajhenburg kmalu ne pomni. Vsakdo, ki je rajnega poznal, mu je hotel izkazati zadnjo čast s tem, da ga je spremil k zadnjemu počitku. Zato se je zbrala nešteta množica njegovih znancev in prijateljev od njegovem grobu in se tužnim srem poslovala od njega. Da, vsi, ki smo te poznali, blagi gospod, ti kličemo: spavaj sladko v mirnem grobu, mi pa te ohranimo v